

خط راست

خطی که از دو طرف باز است و می تواند تا بی نهایت ادامه پیدا کند.

نیم خط

خطی که از یک طرف بسته است و از طرف دیگر امتداد دارد.

پاره خط

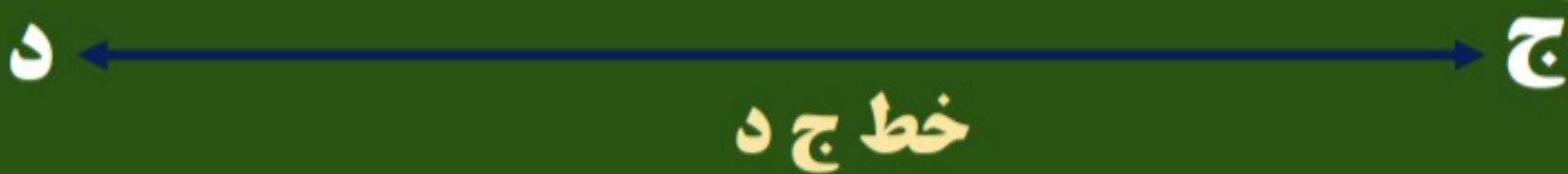
خطی که از هر دو طرف محدود و بسته است.

انواع خط

خط راست

طول خط راست قابل اندازه گیری نیست چون از هر دو طرف ادامه دارد.

نیم خط

طول نیم خط هم قابل اندازه گیری نیست چون از یک طرف ادامه دارد.

پاره خط

طول پاره خط قابل اندازه گیری است چون دو طرف آن بسته است.

اندازه گیری خط

از برخورد خط ها باهم چند ضلعی به وجود می آید.

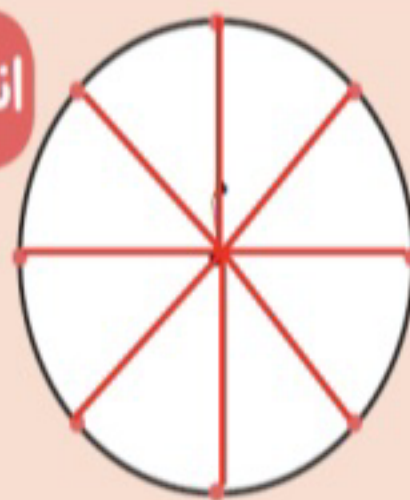
چند ضلعی

قطر ۲ برابر شعاع است

دایره

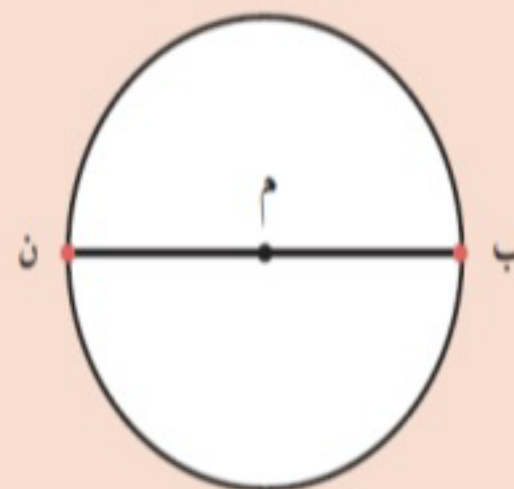
اندازه‌گیری کن

فاصله‌ی هریک از نقطه‌های روی دایره تا نقطه‌ی «م» را با خط‌کش اندازه بگیرید و خط بکشید.

آیا اندازه‌ی این پاره‌خط‌ها برابر است؟ **بله**

نام این پاره‌خط‌ها چیست؟ **شعاع دایره**

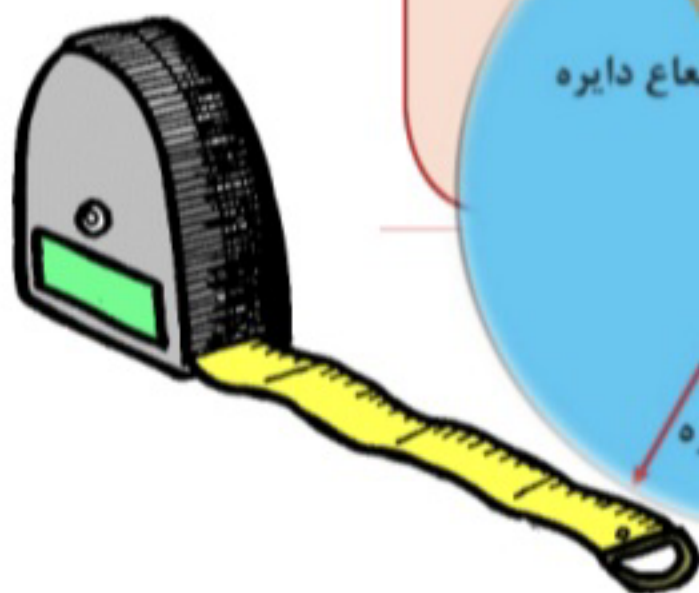

نام این پاره‌خط‌ها چیست؟

پاره‌خط «ب م». **شعاع دایره**

پاره‌خط «ب ن». **قطر دایره**

پاره‌خط «م ن». **شعاع دایره**

دور هر شکل = محیط آن شکل

محیط

بچه های گلم ، به شکل های زیر دقت کنید ،
حتما این شکل ها را می شناسی !!

مستطیل

مربع

محیط مستطیل و مربع

حالا به من بگو یک مستطیل از چند پاره خط
تشکیل شده؟ **بله ، ۴ تا**

مستطیل را باهم اول نام گذاری می کنیم و بعد پاره
خط ها را جدا گانه رسم می کنیم.

$$2 + 4 + 2 + 4 = 12$$

پاره خط (م ن) = 2 سانتی متر $\longrightarrow$ عرض

پاره خط (ن د) = 4 سانتی متر $\longrightarrow$ طول

پاره خط (د س) = 2 سانتی متر $\longrightarrow$ عرض

پاره خط (س م) = 4 سانتی متر $\longrightarrow$ طول

دور تا دور این مستطیل ۱۲ سانتی متر است ،
یعنی محیط این مستطیل ۱۲ سانتی متر است.

می دانیم که : مستطیل ۲ طول و ۲ عرض دارد

یعنی برای به دست آوردن محیط مستطیل می توانیم بنویسیم :

$$(4+2) + (4+2) = 12$$

یا

$$(4+2) \times 2 = 12$$

محیط مستطیل برابر است با :

$$2 \times (\text{طول} + \text{عرض})$$

محیط مستطیل برابر است با :

$$(طول + عرض) \times 2$$

حالا که با محیط مستطیل آشنا شدی به محیط
مربع می پردازیم

همان طور که می دانی ، مربع هم از ۴ پاره
خط هم اندازه تشکیل شده است.

اگر بخواهیم دور این مربع را اندازه بگیریم باید :
ضلع های آن را با خط کش اندازه بگیریم سپس باهم جمع
کنیم .

هر ضلع این مربع ۲ سانتی متر است

یک مربع ۴ ضلع هم اندازه دارد ، یعنی باید ۲ را
چهار بار با هم جمع کنیم

$$2+2+2+2=8$$

با دیدن این جمع آیا به فکر این میافتی که راه دیگری
را انتخاب کنی؟

بله ، درسته می توانیم از ضرب هم استفاده کنیم :

$$2 \times 4 = 8$$

پس محیط مربع برابر است با :

اندازه ی یک ضلع $\times 4$

ما در این درس یاد گرفتیم که :

۱ - محیط یعنی اندازه ی دور شکل

۲ - محیط مستطیل برابر است با : طول + عرض $\times 2$

۳ - محیط مربع برابر است با اندازه ی یک ضلع $\times 4$

۳- اندازه ی دور هر شکل را **محیط** آن شکل می گویند. با خط کش ضلع ها (پاره خط ها) را اندازه بگیرد و محیط هر شکل
را با نوشتن یک جمع پیدا کنید.

$$\text{محیط} : 3 + 5 + 3 + 5 = 16$$

$$\text{محیط} : 5 + 3 + 4 = 12$$